

Jongeren presenteren visie op Marneslenk

• Onderzoekers buigen zich over toekomst oude zee-arm

• Bauke Boersma

Pingjum | Het Marneslenkgebied is een beetje een vergeten hoekje van Fryslân. Het gebied ligt rond Pingjum op de plek van de vroegere Marne. Deze zeeslenk brak ten noorden van Pingjum het land in, liep om het dorpsgebied naar het zuiden en slingerde richting Bolsward.

De slenk is vandaag de dag nog enigszins herkenbaar aan de Pingjumer Gulden Halsbân, de dijk die omstreeks 1200 werd voltooid. Dit dijkje beschermde de bewoners tegen het gevaar van opstuwend water en bestreed verzilting van het binnendijkse land. Na het afdammen van de Marne verloor de Pingjumer Gulden Halsbân de zeeverende functie en sindsdien is het dijkje vooral een cultuurhistorisch landschapselement. Vanaf de deels toegankelijke dijk kijkt men uit over de akkerbouwvelden in de voormalige zeeslenk.

In het Marneslenkgebied gaan in de toekomst grote veranderingen plaatsvinden. De zeespiegelstijging in de Waddenzee zal bijvoorbeeld leiden tot meer verzilting van het binnendijkse gebied en dat heeft gevolgen voor de landbouw en de biodiversiteit.

De verandering die eraan zitten te komen, waren deze week aanleiding voor het onderzoeksproject Living Lab Marneslenk 2.0. Gedurende de

week hebben studenten van de Rijksuniversiteit Groningen en Wageningen Universiteit en jonge onderzoekers van Wetterskip Fryslân en de Jonge Waddenacademie zich over de toekomst van het gebied gebogen. Zij deden dit op initiatief van landschap-sarchitect Peter de Ruyter, hoogleraar Theo Spek van de RUG en ontmoetingscentrum Nieuw Atlantis. De werkweek kwam tot stand met steun van de Waddenacademie, Wetterskip Fryslân en de gemeente Súdwest-Fryslân.

Kleurrijk palet

De studenten en onderzoekers hebben gekeken hoe het gebied rond Pingjum in de toekomst weerbaar, aantrekkelijk en toegankelijk kan blijven. Ze deden veldonderzoek, bestudeerden de geschiedenis van de streek en spraken met bewoners. Dat leverde drie toekomstvisies op, die gistermiddag in de voormalige doopsgezinde kerk van Pingjum werden gepresenteerd.

Onderzoekers Fokelien Looijenga, Rowie aan de Wiel en Alex van Zyl stellen voor de gevolgen van de zeespiegelstijging te lijf te gaan met nieuwe binnendijkse waterbergingsgebieden en buitendijkse landaanwinning bij Zurich. Rowie: „Die buitendijkse polder kan misschien wel landbouwgrond worden. Bijkomend voordeel is dat je de Waddenzeedijk minder zwaar belast, want de landaanwinning breekt de golfslag.”

Eva Ruiter, Mans Schepers en Lidy van der Lugt pleiten voor het terugbrengen van het slotenpatroon in de

voormalige Marneslenk. Het gebied telde vroeger veel watergangen, maar die zijn bijna allemaal verdwenen. Als gevolg hiervan kan het zoetwater minder worden vastgehouden. De drie onderzoekers willen daarnaast de teelt van vlas, gerst en koolzaad stimuleren en buitendijks een proefgebied voor zilte teelt aanleggen. „Nu zien we hier vooral graan, bieten, maïs en aardappelen. Dat is te eenzijdig”, aldus Eva. Als het aan

haar ligt, tooit de Pingjumer Gulden Halsbân zich in de toekomst met een „kleurrijk palet aan gewassen”.

Het oude dijkje moet op termijn helemaal toegankelijk worden voor fietsers en wandelaars, vinden Louise Capelle-Burny, Iris Koppert en Anne-loes de Groot. Samen met het uitventen van streekproducten en het aanleggen van bijvoorbeeld kanoroutes trekt dit toeristen naar het gebied.

Dijkgraaf Paul van Erkelens van

Wetterskip Fryslân toonde zich ver-guld met de visies. „Ik weet niet of alle voorstellen haalbaar zijn, maar dit is wel de manier om naar de problemen van deze tijd te kijken. We moeten zoeken naar integrale oplossingen en daarbij hebben we de creativiteit van jonge mensen hard nodig.” Als het aan Van Erkelens ligt, belanden de visies niet in een la, maar keren ze terug aan de bestuurstafels van de betrokken partijen.

De Pingjumer Gulden Halsbân is een oud dijkje in het landschap. Het dijkje moet in de toekomst volledig toegankelijk zijn voor fietsers en wandelaars, vinden jonge onderzoekers. Marchje Andringa